

SVET EVROPE

EVROPSKO SODIŠČE ZA ČLOVEKOVE PRAVICE

TRETJA SEKCIJA

PRIMER CVETREŽNIK PROTI REPUBLIKI SLOVENIJI

(Pritožba št. 75653/01)

SODBA

STRASBOURG

30. marec, 2006

Ta sodba bo postala pravnomočna pod pogoji, navedenimi v členu 44 § 2 Konvencije. Možna je uredniška revizija.

V primeru Cvetrežnik proti Sloveniji,

je Evropsko sodišče za človekove pravice (Tretja sekcija), ki zaseda v senatu, ki ga sestavljajo:

G. J. HEDIGAN, Predsednik

G. B.M. ZUPANČIČ,

G. L.CAFLISCH,

Ga. M. TSATSA-NIKOLOVSKA,

G. E.MYJER,

G. DAVID THOR BJÖRGVINSSON,

Ga. I. ZIEMELE, *sodniki,*

in G. V.BERGER, *kot zapisnikar Sekcije*

na zasedanju za zaprtimi vrati dne 9. marca 2006 ,

izreklo naslednjo sodbo, ki je bila sprejeta tistega dne:

POSTOPEK

1. Primer izvira iz pritožbe (št. 75653/01) zoper Republiko Slovenijo, ki jo je slovenska državljanka, ga. Karmen Cvetrežnik (»pritožnica«), vložila na Sodišču, v skladu s členom 34 Konvencije za zaščito človekovih pravic in temeljnih svoboščin (»Konvencija«), dne 29. septembra 2000.

2. Pritožnico je zastopala odvetniška pisarna Verstovšek. Slovensko vlado (»Vlada«) je zastopal njen agent, g. L. Bembič, generalni državni pravobranilec.

3. Pritožnica zatrjuje v skladu s členom 6 § 1 Konvencije, da je bila dolžina sojenja pred domačim sodiščem, v katerem je bila stranka, prekomerna. Po vsebini se je prav tako pritožila tudi zaradi pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva v zvezi s prekomerno dolžino postopka (Člen 13 Konvencije).

4. Dne 8. septembra 2003 je Sodišče sklenilo, da bo Vladi posredovalo pritožbo glede dolžine postopka in pomanjkanja učinkovitega pravnega sredstva s tem v zvezi. V skladu s členom 29 § 3 Konvencije je hkrati sklenilo, da je pritožba sprejemljiva in utemeljena.

DEJSTVA

5. Pritožnica je bila rojena leta 1978 in živi v Celju.

6. Pritožnica se je dne 18. avgusta 1996 poškodovala v avtomobilski nesreči. Povzročitelj nesreče je sklenil zavarovanje pri zavarovalni družbi ZT.

7. Dne 7. julija 1997 je pritožnica sprožila pravdni postopek na Okrožnem sodišču v Ljubljani in zahtevala odškodnino v znesku 2.760.600 tolarjev (približno 11.500 evrov) za poškodbe, ki jih je utrpela.

Med 11. novembrom 1997 in 1. aprilom 1998 je pritožnica podala tri zahtevke za določitev datuma obravnave.

Med 27. januarjem 1998 in 1. julijem 1999 je vložila štiri pripravljalne spise in/ali dodatne dokazne predloge.

Od treh obravnav, ki so bile opravljene med 7. oktobrom 1998 in 13. septembrom 2000 ni bila nobena odložena na zahtevo pritožnice.

Med postopkom je sodišče imenovalo dva izvedenca medicinske stroke.

Na zadnji obravnavi je sodišče odločilo, da izda pisno sodbo. Sodba, ki je delno ugodila pritožnični zahtevi, je bila vročena pritožnici 2. novembra 2000.

8. Dne 17. novembra 2000 se je pritožnica pritožila na Višje sodišče v Ljubljani.

Dne 10. oktobra 2001 je sodišče zavrnilo pritožnično pritožbo.

Sodba je bila pritožnici vročena 15. novembra 2001.

PRAVO

I. ZATRJEVANA KRŠITEV ČLENOV 6 § 1 IN 13 KONVENCIJE

9. Pritožnica se je pritožila zaradi predolgega postopka. Člen 6 § 1 Konvencije se glasi:

»Pri uveljavljanju državljanskih pravic in dolžnosti....., je vsakdo upravičen do .... sojenja na sodišču v razumnem roku....«

10. Pritožnica se je po vsebini tudi pritožila, da so bila notranja pravna sredstva, ki so na voljo za predolge pravne postopke v Sloveniji, neučinkovita. Člen 13 Konvencije se glasi:

« Komurkoli so bile kršene pravice in svoboščine, kot opredeljene v Konvenciji, je zagotovljeno učinkovito pravno sredstvo pred državnimi organi, ne glede na to ali je kršitev zagrešila oseba, ki je delovala po uradni dolžnosti.«

A. Sprejemljivost

11. Vlada je navedla, da notranja pravna sredstva niso bila izčrpana.

12. Pritožnica je tej trditvi ugovarjala in izjavila, da dosegljiva pravna sredstva niso bila učinkovita.

13. Sodišče ugotavlja, da je ta pritožba podobna primeroma *Belinger* in *Lukenda* (*Belinger proti Sloveniji*, št. 42320/98, 2.oktober 2001, in *Lukenda proti Sloveniji*, št. 23032/02, 6.oktober 2005). V teh primerih je Sodišče zavrnilo ugovor Vlade glede neizčrpanih notranjih pravnih sredstev, ker je ugotovilo, da so bila pravna sredstva, ki so bila na voljo pritožnikom, neučinkovita. Sodišče opozarja na svoje ugotovitve v primeru sodbe *Lukenda*, namreč, da kršitev pravice do sojenja v razumnem roku izvira iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitosti pri sojenju.

14. V zvezi s predmetno zadevo Sodišče ugotavlja, da Vlada ni posredovala nobenega prepričljivega argumenta, ki bi od Sodišča zahteval, da ga razlikuje od svoje uveljavljene sodne prakse.

15. Sodišče prav tako ugotavlja, da pritožba ni očitno neutemeljena v okviru pomena člena 35 § 3 Konvencije. Prav tako tudi ni nesprejemljiva iz kateregakoli drugega razloga. Zato jo je treba šteti za sprejemljivo.

B) Vsebina*1. Člen 6 § 1*

16. Upoštevano obdobje se je začelo 7. julija 1997 na dan, ko je pritožnica sprožila postopek na Okrožnem sodišču v Ljubljani in se je končalo 15. novembra 2001, ko je bila sodba Višjega sodišča v Ljubljani vročena pritožnici. Zato je trajalo več kot štiri leta in štiri mesece na dveh stopnjah sojenja.

17. Sodišče ponavlja, da je treba razumnost dolžine postopka oceniti v luči okoliščin primera in glede na naslednje kriterije: zapletenost primera, ravnanje pritožnika in pristojnih organov in pomena zadeve za pritožnika v sporu (glej, med številnimi drugimi viri, *Frydlander proti Franciji*, [GC], št. 30979/96, § 43, ECHR 2000-VII).

18. Sodišče potem, ko je pregledalo vse posredovano gradivo in ob upoštevanju lastne sodne prakse v takih primerih, meni, da je bilo v predmetni zadevi trajanje postopka prekomerno in da zato ne izpolnjuje zahteve po »razumnem roku«.

Zaradi tega je prišlo do kršitve člena 6 § 1.

2. Člen 13

19. Sodišče ponavlja, da člen 13 zagotavlja učinkovito pravno sredstvo pred domačimi organi za zatrjevano kršitev zahteve iz člena 6 § 1 za sojenje v primeru v razumnem roku (glej *Kudla proti Poljski*, [GC], št. 30210/96, § 156, ECHR 2000-XI). Ob tem poudarja, da so bili ugovori in argumenti, ki jih je navedla Vlada, že zavrnjeni v prejšnjih zadevah (glej *Lukenda*, navedena zgoraj), zato ne vidi razloga, da bi v predmetni zadevi sprejelo drugačno odločitev.

20. Zaradi tega Sodišče meni, da gre v predmetni zadevi za kršitev člena 13 zaradi pomanjkanja pravnega sredstva v notranji zakonodaji, s katerim bi lahko pritožnik pridobil odločbo, ki bi podpirala njegovo pravico v tem primeru do sojenja v razumnem času, kot je to določeno v členu 6 § 1.

II. UPORABA ČLENA 41 KONVENCIJE

21. Člen 41 Konvencije navaja:

» Če Sodišče ugotovi, da je prišlo do kršitev Konvencije in njenih Protokolov, in če notranja zakonodaja določene Visoke Pogodbenice omogoča le dodelitev delne odškodnine, lahko Sodišče po potrebi zagotovi pravično zadoščenje oškodovani strani«.

A. Odškodnina

22. Pritožnica je zahtevala 5.000 evrov (EUR) za povrnitev nepremoženjske škode.

23. Vlada je takšni odškodnini ugovarjala.

24. Sodišče meni, da je pritožnica najverjetneje utrpela nepremoženjsko škodo. Na pravični podlagi je sklenilo, da ji iz tega naslova prisodi 2.000 EUR.

B. Stroški in izdatki

25. Pritožnica je poleg tega zahtevala okoli 1.000 EUR za stroške in izdatke, ki so nastali pred Sodiščem.

26. Vlada je zavrnila, da je bil zahtev previsok.

27. Glede na sodno prakso Sodišča je pritožnik upravičen do povrnitve stroškov in izdatkov le v toliko, v kolikor so dejansko in nujno nastali in so bili razumni glede na celoten zahtev.

Zato v predmetni zadevi, ob upoštevanju podatkov, ki so bili na razpolago in zgoraj navedenih kriterijev, Sodišče meni, da je razumno v celoti priznati zahtevani znesek.

C. Zamudne obresti

28. Sodišče meni, da je ustrezno, če zamudne obresti temeljijo na najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke, ki se ji dodajo tri odstotne točke.

SODIŠČE NA PODLAGI NAVEDENIH RAZLOGOV

1. soglasno prizna pritožbo za sprejemljivo;
2. odloča s petimi glasovi proti dvema, da je prišlo do kršitve člena 6 § 1 Konvencije;
3. odloča s petimi glasovi proti dvema, da je prišlo do kršitve člena 13 Konvencije;
4. odloča s petimi glasovi proti dvema,
  - (a) da mora obtožena država, v roku treh mesecev od dneva, ko postane sodba pravnomočna v skladu s členom 44 § 2 Konvencije, pritožnici plačati 2.000 EUR (dva tisoč evrov) za nepremoženjsko odškodnino in 1.000 EUR (tisoč evrov) v zvezi s stroški in izdatki, skupaj z vsemi morebitnimi pripadajočimi dajatvami;
  - (b) da se bodo na navedene zneske od dneva, ko poteče rok navedenih treh mesecev do poravnave, plačevale enostavne obresti po najnižji posojilni stopnji Evropske Centralne Banke za vse zamudno obdobje, z dodanimi tremi odstotnimi točkami;
5. soglasno zavrača ostale pritožnikove zahteve za pravično zadoščenje.

Napisano v angleškem jeziku ter posredovano v pisni obliki dne 30. marca 2006, v skladu s členom 77 §§ 2 in 3 Pravil Sodišča.

Vincent BERGER
Zapisnikar

John HEDIGAN
Predsednik

V skladu s členom 45 § 2 Konvencije in členom 74 § 2 Pravil Sodišča je tej sodbi priloženo ločeno mnenje g. Myerja, ki se mu je pridružil g. Caflisch.

LOČENI MNENJI SODNIKA MEYERJA, KI SE MU JE PRIDRUŽIL SODNIK
CAFLISCH

Od začetka veljavnosti Konvencije je morda izraz »kdor dobro sodi, sodi počasi« v nasprotju z določbami o razumnem času iz člena 6.

Dejansko pregovor pravi »Pravica je najslajša, ko je najbolj sveža.«, vendar pa v vsakodnevni praksi traja precej časa, preden je v civilnih postopkih izrečena zadnja sodnikova beseda. To se lahko zgodi v primeru, ko je primer še posebej zapleten ali pa ko vpletene strani uporabijo vsako pravno sredstvo, ki je na razpolago na nacionalni ravni. Morda gre tu (delno) za dejstvo, da domači organi niso izpolnili svojih obveznosti, s katerimi bi zagotovili, da bi domač sodni sistem sestavljalo zadostno število sodnikov ter sodnega in upravnega osebja, da bi se lahko spoprijeli z vsemi primeri pravočasno, ali v primeru, ko domači sodniki ne opravljajo svojih nalog s potrebno hitrostjo.

Dne 6. oktobra 2005 je to Sodišče v sodbi Lukenda ugotovilo, da je bila kršitev pravice do sojenja v razumnem roku – vsaj kar se Slovenije tiče – sistemski problem, ki je izhajal iz neustrezne zakonodaje in neučinkovitosti pri izvajanju sojenja. Čeprav ta ugotovitev poraja domnevo, da so se dogajale sistemske kršitve v slovenskih primerih, kjer so sodni postopki trajali veliko let, pa si je še vedno treba ogledati specifične okoliščine vsakega primera.

V tem konkretnem primeru – podobno kot v več kot dvajset drugih slovenskih primerih v zvezi z razumnim časom, o katerih smo odločali danes – je večina ugotovila kršitev zahteve po sojenju v razumnem roku. To pa je eden od treh primerov, v katerem jaz nisem glasoval za kršitev.

Primer je moral biti še posebno zapleten ob upoštevanju, da sta bila imenovana dva zdravstvena izvedenca. Med postopkom je pritožnica vložila štiri pripravljalne spise in/ali dodatne dokazne predloge. Opravili so tri obravnave. Okrožnemu sodišču v Ljubljani je vzelo več kot tri leta, da je izdalo sodbo. Višje sodišče v Ljubljani je uspelo izreči sodbo v letu dni po pritožbi pritožnice. V takih okoliščinah se skupni čas ne zdi pretirano dolg.